

نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۹۸۱

صنع

هو الحکیم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود.

قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۹۸۱، «صنع» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «صنع» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «صنع» می‌باشد.^۱

امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین‌وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

۹۸۱	شماره
صنع	ریشه
۲۰	تعداد تکرار
۱۱	تعداد مشتقات
۱۴۹	تعداد ریشه مرتبط

فهرست مشتقات

۱. اصْطَنَعْتُكَ (۱) ۲. اصْنَع (۲) ۳. تَصْنَعُونَ (۱) ۴. صَنَعُوا (۴) ۵. صَنَعَةٌ (۱) ۶. صُنْعًا (۱) ۷. صُنْع (۱) ۸. لِيُصْنَع (۱) ۹. مَصَانِع (۱) ۱۰. يَصْنَع (۲) ۱۱. يَصْنَعُونَ (۵)

فهرست ریشه‌های مرتبط

۱. اتي (۴) ۲. اثم (۱) ۳. اخذ (۳) ۴. اخر (۱) ۵. ارث (۱) ۶. ارض (۲) ۷. اسرائیل (۱) ۸. اكل (۱) ۹. الله (۱۴) ۱۰. اله (۱۴) ۱۱. امر (۲) ۱۲. امن (۳) ۱۳. انس (۱) ۱۴. انن (۱۳) ۱۵. اهل (۱) ۱۶. اول (۱) ۱۷. برک (۱) ۱۸. بصر (۱) ۱۹. بطل (۱) ۲۰. بغض (۱) ۲۱. بنو (۱) ۲۲. بئس (۲) ۲۳. بين (۱) ۲۴. تابوت (۱) ۲۵. تبت (۱) ۲۶. تقن (۱) ۲۷. تلو (۱) ۲۸. تمم (۱) ۲۹. تنور (۱) ۳۰. ثنی (۱)
۳۱. جبل (۲) ۳۲. حمد (۱) ۳۳. جمع (۲) ۳۴. جوع (۱) ۳۵. حیء (۱) ۳۶. حیب (۱) ۳۷. حبر (۱) ۳۸. حبط (۱) ۳۹. حتی (۱) ۴۰. حسب (۲) ۴۱. حسر (۱) ۴۲. حسن (۳) ۴۳. حصن (۱) ۴۴. حفظ (۱) ۴۵. حفظ (۱) ۴۶. حلل (۱) ۴۷. حیث (۲) ۴۸. حیي (۱) ۴۹. خیر (۲) ۵۰. خطب (۲) ۵۱. خلد (۱) ۵۲. خلف (۱) ۵۳. خوف (۱) ۵۴. دمر (۱) ۵۵. دنو (۱) ۵۶. دور (۱) ۵۷. ذکر (۲) ۵۸. ذهب (۱) ۵۹. ذوق (۱) ۶۰. ربب (۲)
۶۱. رزق (۱) ۶۲. رغد (۱) ۶۳. رؤی (۲) ۶۴. زکو (۱) ۶۵. زوج (۱) ۶۶. زیل (۱) ۶۷. زین (۱) ۶۸. سبق (۱) ۶۹. سحب (۱) ۷۰. سحت (۱) ۷۱. سحر (۴) ۷۲. سحل (۱) ۷۳. سخر (۴) ۷۴. سعی (۱) ۷۵. سلک (۱) ۷۶. سوء (۱) ۷۷. سوف (۱) ۷۸. سیر (۱) ۷۹. شرق (۱) ۸۰. شکر (۱) ۸۱. شیء (۴) ۸۲. صبر (۱) ۸۳. صلو (۲) ۸۴. صنع (۲) ۸۵. صوب (۱) ۸۶. ضرب (۱) ۸۷. ضعف (۱) ۸۸. ضلل (۲) ۸۹. طمن (۱) ۹۰. طمئن (۱)
۹۱. ظلم (۲) ۹۲. علو (۳) ۹۳. عرش (۱) ۹۴. علم (۳) ۹۵. عمل (۲) ۹۶. عین (۳) ۹۷. غرب (۱) ۹۸. غرق (۲) ۹۹. غرو (۱) ۱۰۰. غرض (۱) ۱۰۱. فحش (۱) ۱۰۲. فرج (۱) ۱۰۳. فرعون (۱) ۱۰۴. فعل (۱) ۱۰۵. فلح (۲) ۱۰۶. فلک (۳) ۱۰۷. فور (۱) ۱۰۸. قذف (۲) ۱۰۹. قرء (۱) ۱۱۰. قرب (۱) ۱۱۱. قرع (۱) ۱۱۲. قری (۱) ۱۱۳. قطع (۱) ۱۱۴. قول (۵) ۱۱۵. قوم (۵) ۱۱۶. کبر (۱) ۱۱۷. کتب (۱) ۱۱۸. کفر (۲) ۱۱۹. کلل (۴) ۱۲۰. کلم (۲)
۱۲۱. کون (۹) ۱۲۲. کید (۲) ۱۲۳. لبس (۲) ۱۲۴. لعل (۱) ۱۲۵. لقف (۲) ۱۲۶. لقی (۴) ۱۲۷. لبس (۱) ۱۲۸. مثل (۱) ۱۲۹. مرر (۳) ۱۳۰. ملء (۱) ۱۳۱. موت (۱) ۱۳۲. نبء (۱) ۱۳۳. نسی (۱) ۱۳۴. نصاری (۱) ۱۳۵. نعم (۱) ۱۳۶. نفس (۲) ۱۳۷. نکر (۱) ۱۳۸. نهی (۲) ۱۳۹. نور (۱) ۱۴۰. هدی (۲) ۱۴۱. وثق (۱) ۱۴۲. وحی (۴) ۱۴۳. ورث (۱) ۱۴۴. وعد (۲) ۱۴۵. وله (۱۴) ۱۴۶. یمم (۲) ۱۴۷. یمن (۲) ۱۴۸. یوم (۱) ۱۴۹. یئس (۱)

فهرست آیات

۱. {المائدة - ۱۴} وَمِنَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصَارَى أَخَذْنَا مِيثَاقَهُمْ فَنَسُوا حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ فَأَغْرَيْنَا بَيْنَهُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَسَوْفَ يُنَبِّئُهُمُ اللَّهُ بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ
۲. {المائدة - ۶۳} لَوْلَا بَيْنَهُمُ الرَّبَّائِيُّونَ وَالْأَحْبَارُ عَن قَوْلِهِمُ الْإِيمَ وَأَكْلِهِمُ السُّحْتِ لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَصْنَعُونَ
۳. {الأعراف - ۱۳} وَأَوْرَثْنَا الْقَوْمَ الَّذِينَ كَانُوا يُسْتَضْعَفُونَ مَشَارِقَ الْأَرْضِ وَمَعَارِبَهَا الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا وَتَمَّتْ كَلِمَةُ رَبِّكَ الْحُسْنَى عَلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ بِمَا صَبَرُوا وَدَمَرْنَا مَا كَانَ يَصْنَعُ فِرْعَوْنُ وَقَوْمُهُ وَمَا كَانُوا يَعْرِشُونَ
۴. {هود - ۱۶} وَأُولَئِكَ الَّذِينَ لَيْسَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ إِلَّا النَّارُ وَحِطَّ مَا صَنَعُوا فِيهَا وَ بَاطِلٌ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ
۵. {هود - ۳۷} وَاصْنَعِ الْفُلْكَ بِأَعْيُنِنَا وَوَحْيِنَا وَلَا تُخَاطِبْنِي فِي الَّذِينَ ظَلَمُوا إِنَّهُمْ مُّعْرِضُونَ
۶. {هود - ۳۸} وَاصْنَعِ الْفُلْكَ وَكَلَّمَا مَرَّ عَلَيْهِ مَلَأَ مِنْ قَوْمِهِ سَخِرُوا مِنْهُ قَالَ إِنْ تَسْخَرُوا مِنِّي فَإِنَّا نَسْخَرُ مِنْكُمْ كَمَا تَسْخَرُونَ
۷. {الرعد - ۳۱} وَلَوْ أَنَّ قُرْآنًا سُيِّرَتْ بِهِ الْجِبَالُ أَوْ قُطِّعَتْ بِهِ الْأَرْضُ أَوْ كُلِّمَ بِهِ الْمَوْتَى بَلْ لِلَّهِ الْأَمْرُ جَمِيعاً أَلَمْ يَبَيِّنْ الَّذِينَ آمَنُوا أَن لَوْ يَشَاءُ اللَّهُ لَهَدَى النَّاسَ جَمِيعاً وَلَا يَزَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا تُصِيبُهُم بِمَا صَنَعُوا قَارِعَةٌ أَوْ تَحُلُّ قَرِيباً مِنْ دَارِهِمْ حَتَّى يَأْتِيَ وَعْدُ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُخْلِفُ الْمِيعَادَ
۸. {النحل - ۱۱} وَصَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا قَرْيَةً كَانَتْ آمِنَةً مُطْمَئِنَّةً يَأْتِيهَا رِزْقُهَا رَغَدًا مِنْ كُلِّ مَكَانٍ فَكَفَرَتْ بِأَنْعُمِ اللَّهِ فَأَذَاقَهَا اللَّهُ لِبَاسَ الْجُوعِ وَالْخَوْفِ بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ
۹. {الكهف - ۱۰} الَّذِينَ صَلَّ سَعِيَّهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ يَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ يُحْسِنُونَ صُنْعًا
۱۰. {طه - ۳۹} أَنْ أَقْذِفِيهِ فِي التَّابُوتِ فَآذِفِيهِ فِي الْيَمِّ فَلْيُلْقِهِ الْيَمُّ بِالسَّاحِلِ يَأْخُذْهُ عَدُوٌّ لِي وَعَدُوٌّ لَهُ وَأَلْقَيْتُ عَلَيْكَ مَحَبَّةً مِنِّي وَلِيُصْنَعَ عَلَى عَيْنِي
۱۱. {طه - ۴۱} وَاصْطَنَعْتُكَ لِنَفْسِي
۱۲. {طه - ۶۹} وَأَلْقِي مَا فِي يَمِينِكَ تَلْقَفْ مَا صَنَعُوا إِنَّمَا صَنَعُوا كَيْدُ سَاحِرٍ وَلَا يُفْلِحُ السَّاحِرُ حَيْثُ أَتَى
۱۳. {طه - ۶۹} وَأَلْقِي مَا فِي يَمِينِكَ تَلْقَفْ مَا صَنَعُوا إِنَّمَا صَنَعُوا كَيْدُ سَاحِرٍ وَلَا يُفْلِحُ السَّاحِرُ حَيْثُ أَتَى
۱۴. {الأنبياء - ۸۰} وَاعْلَمْنَاهُ صِنْعَةَ لُبُوسٍ لَكُمْ لِتُخَصِّنْكُمْ مِنْ بَاسِكُمْ فَهَلْ أَنْتُمْ شَاكِرُونَ
۱۵. {المؤمنون - ۲۷} فَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِ أَنْ اصْنَعِ الْفُلْكَ بِأَعْيُنِنَا وَوَحْيِنَا فَإِذَا جَاءَ أَمْرُنَا وَفَارَ التَّنُورُ فَاسْلُكْ فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ وَأَهْلِكِ إِلَّا مَنْ سَبَقَ عَلَيْهِ الْقَوْلُ مِنْهُمْ وَلَا تُخَاطِبْنِي فِي الَّذِينَ ظَلَمُوا إِنَّهُمْ مُّعْرِضُونَ
۱۶. {النور - ۳۰} قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّوا مِنْ أَبْصَارِهِمْ وَيَحْفَظُوا فُرُوجَهُمْ ذَلِكَ أَزْكَى لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا يَصْنَعُونَ
۱۷. {الشعراء - ۱۲} وَتَتَّخِذُونَ مَصَانِعَ لَعَلَّكُمْ تَخْلُدُونَ
۱۸. {النمل - ۸۸} وَتَرَى الْجِبَالَ تَحْسِبُهَا جَامِدَةً وَهِيَ تَمُرُّ مَرَّ السَّحَابِ صُنِعَ اللَّهُ الَّذِي أَنْقَضَ كُلَّ شَيْءٍ إِنَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَفْعَلُونَ
۱۹. {العنكبوت - ۴۵} ائْتِ مَا أَوْحَى إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ وَأَقِمِ الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَلَذِكْرُ اللَّهِ أَكْبَرُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ
۲۰. {فاطر - ۸} أَمْ قَسَمَ رَبِّي لَهُ سُوءَ عَمَلِهِ فَرَآهُ حَسَنًا فَإِنَّ اللَّهَ يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ فَلَا تَذْهَبُ نَفْسُكَ عَلَيْهِمْ حَسْرَاتٍ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا يَصْنَعُونَ